

VOORBLAD

Adviesnota aan de Raad

<i>Registratienummer:</i>	Z-007092-VS/23383
<i>Datum:</i>	9 mei 2017
<i>Soort Voorstel:</i>	Adviesnota
<i>Onderwerp:</i>	Vaststelling jaarstukken 2016 en actualisatie grondexploitatie Duivenvoordecorridor (DVC)
<i>Portefeuillehouder:</i>	Wethouder Binnendijk (jaarstukken) en Bremer (DVC)
<i>Programma:</i>	Alle; de jaarstukken bestaan uit een programmaverslag (deel I) en een jaarrekening (deel II) en betreft alle programma's.
<i>Kernboodschap:</i>	De jaarstukken zijn de beleidsmatige en financiële jaarafsluiting voor de gemeente. Hiermee legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af over 2016. Het jaar sluit af met een gerealiseerd voordelig resultaat van € 2.792.320. Na bestemming wordt dit bedrag met € 463.602 verlaagd tot een voordelig jaarrekeningresultaat van € 2.328.718, wat toegevoegd wordt aan de concernreserve. De raad dient dit op grond van de gemeentewet via een raadsbesluit vast te stellen. Tevens wordt met dit raadsvoorstel de geactualiseerde grondexploitatie van de Duivenvoordecorridor, de aangepaste risicoanalyse en de daarbij behorende financiële wijzigingen vastgesteld.
<i>Bijlagen:</i>	2 bijlagen: 1. Accountantsverklaring en rapportage van bevindingen (onder voorbehoud) 2. Begrotingswijziging 2017 effecten jaarrekening 2016 inclusief actualisatie grondexploitatie Duivenvoordecorridor 2017-2020
<i>Stukken ter inzage:</i>	De volgende 4 stukken liggen <i>vertrouwelijk</i> ter inzage bij de griffie: 1. Grondexploitatie Duivenvoordecorridor 2. Risicoanalyse 3. Samenvatting en verschillenanalyse 4. Kredietenoverzicht Duivenvoordecorridor 2017-2020

Beslispunten:

1. Het programmaverslag 2016 vast te stellen;
2. De jaarrekening 2016 vast te stellen met een gerealiseerd resultaat van € 2.792.320 voordelig;
3. Met beide vaststellingen expliciet in te stemmen met de verwerking van:
 - a. Het overhevelen van 30 investeringskredieten naar 2017 en de hiervoor beschikbare budgetten van in totaal € 10.427.780 open te houden. De overige 28 afgeronde investeringskredieten af te sluiten en 12 niet afgeronde investeringsprojecten in het kader van het preventief toezicht vervroegd af te sluiten, nadat de laatste financiële verplichtingen (€ 354.394) zijn afgewerkt. Hiermee voor een bedrag van in totaal € 2.369.434 aan oude kredietrestanten af te boeken.
 - b. Budgetoverheveling naar 2017 voor in totaal € 347.800 ten laste van het gerealiseerde resultaat voor niet in 2016 afgeronde werkzaamheden.
 - c. Het ten laste van het gerealiseerde resultaat bestemmen van per saldo € 115.802 voor het toevoegen van € 51.875 aan de reserve rekenkamercommissie, het toevoegen van € 290.020 aan de reserve monumenten (nieuw) en het onttrekken van € 226.093 aan de reserve BUIG.
 - d. Budgetoverheveling met bijbehorende dekking naar 2017 voor in totaal € 850.200;
4. Een nieuwe reserve 'Monumenten' te vormen per 31-12-2016 voor het restaureren, rehabiliteren, reconstrueren en instandhouden van monumentale panden in Voorschoten;
5. Het voordelig jaarrekeningresultaat 2016 van € 2.328.718 toe te voegen aan de Concernreserve;
6. De op de vaststelling van de jaarstukken 2016 betrekking hebbende begrotingswijziging voor 2017 vast te stellen inclusief de actualisatie van de grondexploitatie Duivenvoordecorridor 2017-2020;
7. Ten aanzien van de actualisatie van de grondexploitatie Duivenvoordecorridor:
 - a. Met toepassing van artikel 25 van de Gemeentewet geheimhouding te bekrachtigen voor de bijlagen 3

(geactualiseerde grondexploitatie DVC), 4 (risico-analyse), 5 (Samenvatting en verschillenanalyse) en 6 (Kredietenoverzicht DVC 2017-2020) welke ter inzage liggen bij de griffie;

- b. De geactualiseerde grondexploitatie DVC vast te stellen per 1-1-2017 op € 856.000 negatief;
- c. De verliesvoorziening DVC te verlagen met € 168.500 (tot een saldo van € 856.000) en dit bedrag te doteren aan de Concernreserve;
- d. De risicoreserve DVC te verlagen met € 15.000 (tot een saldo van € 1.854.000) en dit bedrag te doteren aan de Concernreserve;
- e. De gewijzigde jaarlijkse rentetoevoegingen aan de voorzieningen te verwerken in de meerjarenbegroting 2017-2020 o.b.v. basisjaar 2017, zodat de verliesvoorziening de geraamde tekorten op termijn kan dekken;
- f. De kredieten vast te stellen conform de in bijlage 7 opgenomen tabel "kredietenoverzicht Duivenvoordecorridor 2017-2020".

Adviesnota aan de Raad

Onderwerp

Vaststelling jaarstukken 2016 en actualisatie Grondexploitatie Duivenvoordecorridor

Inleiding

De vaststelling van de jaarstukken is de laatste fase van de planning- en controlcyclus en vormt de verantwoording van de programmabegroting. In het eerste deel, het programmaverslag, staat het gevoerde beleid centraal en de mate waarin maatschappelijke effecten zijn behaald, en doelstellingen zijn bereikt. Daarnaast is de daadwerkelijk gerealiseerde inzet van middelen belangrijk bij de verantwoording. De doelmatige inzet van middelen is een andere doelstelling van de jaarstukken en krijgt beslag in het tweede deel van de jaarstukken; de jaarrekening. Het jaarrekeningresultaat over 2016 is als volgt weer te geven:

Tabel 0.1 Rekeningresultaat 2016 (bedragen x € 1.000)

Rekeningresultaat boekjaar 2016 (+ = voordelig; - = nadelig)	Stand gewijzigde begroting 2016	Jaarrekening 2016	Verschil
Totaal baten	56.648	52.699	-3.949
Totaal lasten	-61.786	-53.152	8.634
Gerealiseerde totaal saldo baten en lasten	-5.137	-452	4.685
Onttrekking reserves	17.368	14.488	-2.879
Toevoeging reserves	-11.613	-11.243	370
Toevoeging/onttrekking aan reserves	5.754	3.245	-2.509
Gerealiseerde resultaat	617	2.792	2.175
Bestemming resultaat:			
Budgetoverhevelingen (A + C)		-348	-348
Mutaties bestemmingsreserves (B)		-116	-116
Overige resultaatbestemming (D)		n.v.t.	n.v.t.
Jaarrekeningresultaat	617	2.328	1.711

Als onderdeel van de jaarrekening 2016 dient op basis van een financiële analyse en een inschatting van de risico's de grondexploitatie Duivenvoordecorridor (DVC) te worden geactualiseerd. Deze actualisatie geeft een doorkijk vanuit het verleden naar de toekomst van dit project. De grondexploitatieberekening is per 1-1-2017 geactualiseerd, waarbij alle beschikbare informatie en inzichten zijn verwerkt. De gepresenteerde cijfers leveren hiermee het best mogelijk inzicht dat op dit moment te geven is.

Beoogd effect

- Voldoen aan desbetreffende bepalingen van de gemeentewet en het besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) en de gemeentelijke nota Activabeleid;
- Specifiek bestemming geven aan het jaarrekeningresultaat.
- De actualisatie van de grondexploitatie Duivenvoordecorridor dient inzicht te verschaffen in:
 - De huidige stand van zaken van de activiteit/het project, gebaseerd op geactualiseerde (grond)exploitatieberekening;
 - De ontwikkelingen in de risico's van het project;
 - De meerjarige ontwikkelingen in de voorzieningen en de daarin benoemde mutaties.

Argumenten

1. *Met het vaststellen van de jaarstukken wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 197 e.v. van de Gemeentewet.*

Het college legt verantwoording af aan de raad over het gevoerde beheer door overlegging van het jaarverslag (programmaverslag) en de jaarrekening over 2016 aan de gemeenteraad.

2. *De jaarstukken 2016 zijn opgesteld op basis van de bepalingen uit het BBV.*

De jaarstukken voldoen aan de bepalingen van het BBV. Dit blijkt uit de in de jaarstukken opgenomen accountantsverklaring en de verstrekte en ter inzage liggende rapportage van bevindingen van de accountant, die in opdracht van uw raad de jaarstukken heeft gecontroleerd. Voor de getrouwheid van de jaarstukken is een goedkeurende verklaring afgegeven.

- 3a. *Met het in de jaarrekening opschonen van investeringskredieten wordt invulling gegeven aan de nota Activabeleid.*

Jaarlijks stelt de raad middelen beschikbaar voor het doen van investeringen. Niet alle beschikbaar gestelde middelen worden direct of binnen de voorgenomen termijn uitgegeven. Dit leidt tot een bedrag aan nog te besteden investeringskredieten waarvan een deel wellicht ook in 2017 niet kan worden uitgegeven.

Om te voorkomen dat door de gemeenteraad beschikbaar gestelde kredieten te lang aan de integrale afweging van de aanwending van schaarse middelen worden onttrokken, is in de nota activabeleid verwoord dat kredieten voor investeringen maximaal 2 jaar beschikbaar blijven. Daarna vallen eventuele restantkredieten vrij in het rekeningresultaat van het betreffende jaar. De middelen komen daarmee weer voor nieuwe aanwending beschikbaar. De openstaande kredieten worden in het kader van de jaarrekening tegen het licht gehouden om te zien of beschikbaar gestelde gelden in 2017 nog noodzakelijk zijn of dat deze (gedeeltelijk) kunnen vrijvallen in de jaarrekening over 2016.

Vanwege het door de provincie ingestelde preventief toezicht zien we ons genoodzaakt dit jaar voor het eerst een 12-tal niet noodzakelijk geachte investeringsprojecten vervroegd af te sluiten op grond van een herbeoordeling op de drie toetsingscriteria onuitstelbaar, onontkoombaar en onvoorzien.

In totaal staat eind 2016 nog € 13.335.082 open voor 70 investeringsprojecten. Wij stellen u voor:

- 28 afgeronde investeringskredieten af te sluiten en 12 niet afgeronde investeringsprojecten in het kader van het preventief toezicht vervroegd af te sluiten (€ 2.369.434), nadat de laatste verplichtingen financieel zijn afgewerkt (€ 354.394);
- in afwijking op de in de nota activabeleid vastgestelde criteria, de uitvoeringstermijn van 13 investeringskredieten met één jaar te verlengen. Verwacht wordt dat deze investeringen in 2017 worden afgerond (€ 2.111.584), waarbij rekening is gehouden met per saldo € 183.474 minder benodigd krediet;
- 17 investeringsprojecten uit 2015 en 2016 regulier door te schuiven naar 2017 (€ 8.316.196).

Van de door te schuiven kredieten zijn het project Vlietwijk (€ 6.29 miljoen) en het knooppunt Voorschoten (€ 1.19 miljoen) de grootste projecten.

3b. Om incidentele zaken uit 2016 in 2017 af te kunnen ronden is budgetoverheveling nodig.

In de loop van 2016 is gebleken dat een aantal zaken niet geheel kon worden gerealiseerd. Hierdoor zijn de beschikbare budgetten niet volledig benut. In een aantal gevallen wordt realisatie in 2017 voorzien. Daar waar de beschikbare budgetten in 2017 niet toereikend zijn, stellen we voor om de desbetreffende restantbudgetten van 2016 over te hevelen naar 2017. Hierdoor neemt het rekeningresultaat af met € 347.800. Het betreft de volgende budgetten:

(P5) Openbare ruimte – Voorbereidingskrediet Leidseweg Noord € 179.500

De Leidseweg Noord is aan vervanging toe en ook de openbare verlichting is aan het einde van de levensduur. Naast de noodzaak van groot onderhoud moeten problemen met de huisaansluitingen, waterhuishouding en de verkeersveiligheid worden opgelost. Tevens is het gewenst de gemengde riolering te vervangen door een gescheiden systeem, mede omdat de huidige ligging onder het kabels- en leidingentracee niet gewenst is. Dit is voldoende aanleiding geweest om het groot onderhoud van de Leidseweg Noord in het coalitieakkoord 2014-2018 "vertrouwen in mensen, verbinden van krachten" op te nemen. In 2016 zijn, onder andere met het bewonerscomité, de eerste stappen gezet om dit project op een opgave gestuurde wijze aan te pakken. Dit heeft geresulteerd in een voorbereidingskrediet en een uitvraag aan het ingenieursbureau Tauw voor de voorbereiding. Deze voorbereiding betreft een schetsplan voor

de gehele Leidseweg Noord en een Voorlopig Ontwerp voor het eerste, meeste urgente, deel van de Leidseweg Noord. Het krediet is in de najaarsnota 2016 toegekend. De eerste uitgaven worden in 2017 verwacht.

(P6) Economie en bedrijvigheid – Economische Visie en Economie071 € 17.000

Voor de uitvoering van de Economische Visie Voorschoten en projecten van Economie 071 is voor 2016 budget gereserveerd en is van start gegaan. In verband met de hoge participatiegraad en de publiek-private samenwerking is er in de uitvoering vertraging opgelopen. Het was nodig om meer tijd dan verwacht te investeren in een gedragen ontwikkeling. Zowel de uitvoering van de Economische Visie als de projecten van Economie071 lopen door in 2017.

(P7) Participatie en inkomen - Projectmiddelen vluchtelingenopvang € 113.900

In 2016 is € 155.000 beschikbaar gesteld voor vluchtelingenopvang. Daarvan is een bedrag van € 41.100 tot besteding gekomen. We hebben een taakstelling om vergunninghouders te huisvesten; daaraan moet ieder half jaar worden voldaan. In het verlengde hiervan is participatie en integratie nodig. De volledige invulling van deze taak heeft wat tijd nodig gehad, waardoor er over 2016 budget resteert.

(P7) Maatschappelijke ondersteuning – Beleidsplan Sociaal Domein € 10.000

Het opstellen van een "beleidsplan sociaal domein" hebben we niet kunnen afronden in 2016.

(P8) Onderwijs en kinderopvang – Schakelklas € 27.400

Begin 2016 hebben we € 77.500 beschikbaar gesteld voor een schakelklas. De schakelklas is een gezamenlijk project van de gemeenten Voorschoten en Wassenaar. De klas is begonnen in maart 2016 met een besluit dat de klas in ieder geval een jaar zou draaien. Met de leerkrachten zijn arbeidscontracten afgesloten voor een bepaalde tijd van 1 jaar. Als de klas per direct moet stoppen wegens gebrek aan financiën, zullen de kinderen door het onderwijs moeten worden opgenomen. De kinderen hebben het Nederlands echter nog onvoldoende onder de knie om vloeiend het reguliere onderwijs in te kunnen stromen. Daarom stellen wij u voor om het restantbudget van € 27.400 voor de "Schakelklas" beschikbaar te houden zodat het schooljaar 2016-2017 kan worden voltooid.

3c. Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves ten laste van het gerealiseerde resultaat.

In 2016 hebben zich voor per saldo € 115.802 ontwikkelingen voorgedaan die reservemutaties tot gevolg hebben. Deze zijn niet begroot. Wij stellen u voor te besluiten tot de volgende reservemutaties:

(P1) Dotatie bestemmingsreserve rekenkamercommissie € 51.875

De rekenkamercommissie heeft in 2016 minder budget gebruikt dan begroot. De onttrekking van de reserve bleek niet noodzakelijk. Een budget van € 51.875 is niet uitgegeven en moet beschikbaar blijven voor reeds gestarte maar nog niet opgeleverde onderzoeken. Voorgesteld wordt dit bedrag toe te voegen aan de bestemmingsreserve rekenkamercommissie WVOLV (Voorschoten, Wassenaar, Oegstgeest, Leidschendam-Voorburg).

(P5) Dotatie aan nieuw te vormen bestemmingsreserve monumenten € 290.020

De gemeente is op 31 december 2015 volledig eigenaar geworden van de panden Voorstraat 11, Kerkpad 2 en 4. De panden waren oorspronkelijk door de gemeente uitgegeven in erfpacht aan de Stichting Diogenes. De stichting is ontbonden en heeft aan de gemeente de liquidatie-uitkering overgemaakt (bestaande uit de door de stichting opgebouwde voorziening groot onderhoud) ter grootte van € 290.020. Met de verkoop van de panden vervalt het groot onderhoud. Daarmee zou genoemd bedrag kunnen worden ingezet voor andere doeleinden. In de statuten van de stichting (vastgelegd in een notariële akte dd. 18 mei 1987), is echter vastgelegd dat de gemeente verplicht is genoemd bedrag te besteden aan het restaureren, rehabiliteren, reconstrueren en instandhouden van monumentale panden in Voorschoten. Wij stellen dan ook voor een bestemmingsreserve 'Monumenten' in te stellen en de van de stichting ontvangen liquidatie-uitkering te doteren aan deze reserve.

(P7) Onttrekking bestemmingsreserve BUIG € 226.093

Conform bestaand beleid stellen wij voor een bedrag van € 226.093 te onttrekken uit de reserve BUIG voor de kosten voor het plan van aanpak arbeidsmarktoffensief. Bij het vaststellen van dit plan om het tekort op de BUIG terug te dringen is in 2015 besloten € 900.000 te storten in de reserve BUIG. Omdat voor 2016 geen hogere uitvoeringskosten en een onttrekking aan de reserve zijn geraamd, resteert als enige mogelijkheid de uitvoeringskosten te dekken uit de reserve via een resultaatbestemming. Voor 2017 en 2018 zullen de hogere kosten en de onttrekking alsnog geraamd moeten worden om dit probleem volgend jaar te voorkomen.

3d. Budgetoverheveling naar 2017 dat het gerealiseerd resultaat 2016 niet beïnvloedt.

In de loop van het jaar is gebleken dat een aantal zaken, die volledig waren gedekt uit reserves of subsidies, niet geheel in 2016 konden worden gerealiseerd. Hierdoor zijn de beschikbare budgetten niet volledig benut en is de dekking vrijgevallen in het resultaat. Waar realisatie in 2017 e.v. wordt voorzien, stellen we voor om de desbetreffende restantbudgetten van 2016 met bijbehorende dekking uit reserves en/of subsidies over te hevelen naar 2017. Dit heeft geen effect op het rekeningresultaat (€ 850.200 hogere lasten en hogere baten). Het betreft de volgende budgetten:

(P1) Dagelijks bestuur – Wet vennootschapsbelasting € 20.000

In 2016 is de wet vennootschapsbelasting (vpb) voor overheden in werking getreden. Dit is voor de gemeente projectmatig opgepakt. De faseringen inventariseren, implementeren, realiseren en strategie zijn afgerond. In 2016 is € 17.500 besteed van het incidentele budget van € 39.000. Omdat het project zich in 2017 in de afstemming- en documentatiefase bevindt, is budget nodig voor advisering van fiscalisten. Het betreft o.a. afstemming met de Belastingdienst, fiscale beoordeling gegevens 2016, het eventueel aangifte doen van vpb en het opzetten van een fiscaal raamwerk.

(P4) Ruimtelijke ontwikkeling – Structuurvisie € 50.000

Vorig jaar is bij de vrijgave voor inspraak van de structuurvisie € 50.000 beschikbaar gesteld voor de voorbereidingen op de Omgevingswet. De Omgevingswet wordt per 2019 ingevoerd, waarvoor voorbereidingen moeten worden getroffen om zo per 2019 aan de wettelijke eisen te voldoen. Dit benodigde budget is niet onvoorzien, maar zal in 2017 en mogelijk nog in 2018 benodigd zijn. Voor nu is nog niet duidelijk wat de jaarschijfindeling hiervan zou moeten zijn.

(P4) Ruimtelijke ontwikkeling – Ontsluiting Krimwijk II € 81.300

In de voorjaarsnota is een voorbereidingskrediet van € 100.000 uit de bestemmingsreserve voor de Noordelijke ontsluiting Krimwijk II beschikbaar gesteld. Afronding van dit project vindt plaats in 2017.

(P5) Openbare ruimte - Armaturen openbare verlichting € 87.300

In 2015 is uit de concernreserve een bedrag van € 213.000 toegekend voor vervanging van verouderde armaturen en lichtmasten in diverse wijken, o.a. Noord-Hofland. Hiervan is € 129.700 overgeheveld naar 2016 waarvan € 42.400 is uitgegeven. Vanwege onder andere onderhandelingen met het nutsbedrijf over de lagere aansluitkosten is de uitvoer vertraagd.

(P6) Natuur en landschap - Wandelverbindingen € 563.100

Er is € 630.750 ILG-budget (Investeringsbijdrage Landelijk Gebied) beschikbaar gesteld voor de aanleg van wandelpaden. Dit budget wordt volledig gesubsidieerd; de looptijd van de subsidie is tot 1 januari 2020. Daarnaast is vanuit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) een subsidiebedrag van € 45.000 geormerkt voor dit project.

(P6) Milieu – Implementatie richtlijn EED € 6.800

Gemeenten zijn vanaf 2015 als bevoegd gezag verantwoordelijk voor het toezicht op de vierjaarlijkse uitvoering van energie-audits door grote ondernemingen. Deze verplichting vloeit voort uit de implementatie van de richtlijn Energy Efficiency Directive (EED). Voor de uitvoeringslasten van deze extra toezichtstaak worden gemeenten gecompenseerd.

In 2016 wordt Voorschoten via de algemene uitkering uit het gemeentefonds voor € 6.768 gecompenseerd voor effecten die zich uitstrekken over 2016 en 2017. In 2017 wordt de regeling geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie worden afspraken gemaakt voor 2018 en verder. De toezichtstaak waar het om gaat ligt in het verlengde van door de gemeente naar de Omgevingsdienst West-Holland (ODWH) overgehevelde taken.

(P7) Participatie en inkomen – Communicatiekosten bijzondere bijstand € 26.400

De geraamde onttrekking van € 50.000 aan de concernreserve ten behoeve van communicatiekosten bijzondere bijstand valt circa € 26.400 lager uit dan geraamd. Bij de vaststelling van het 'minimabeleid 2015-2018' is besloten het restant beschikbaar te houden.

(P8) Kunst en cultuur – Planvorming MFA € 15.300

Van het beschikbaar gestelde budget planvorming Multifunctionele Accommodatie (MFA) is slecht een deel uitgegeven, omdat dit in 2017 verder zal worden uitgewerkt.

4. Het vormen van een nieuwe reserve is een bevoegdheid van de gemeenteraad.

Met beslispoint 3c. wordt voorgesteld de ontvangen onderhoudsgelden van de geliquideerde stichting Diogenes voor het pand Voorstraat 11, Kerkpad 2 en 4 te storten in een nieuwe reserve 'Monumenten'. Deze reserve heeft tot doel het restaureren, rehabiliteren, reconstrueren en instandhouden van monumentale panden in Voorschoten. Deze reserve wordt per 31 december 2016 gevormd en er wordt eenmalig € 290.020 gedoteerd. Er vinden geen verplichte stortingen of onttrekkingen plaats. Deze reserve eindigt zodra er geen saldo meer is.

5. Met het toevoegen van het resultaat na bestemming aan de concernreserve is het gehele jaarrekeningresultaat bestemd.

Voorgesteld wordt het gerealiseerde resultaat vast te stellen op € 2.792.320 (voordelig).

Na bestemming wordt dit bedrag met € 463.602 verlaagd tot een voordelig jaarrekeningresultaat van € 2.328.718. Wij stellen voor dit resultaat toe te voegen aan de concernreserve. Na deze mutatie komt de stand van de concernreserve per ultimo 2016 uit op € 12.349.108.

6. Met het vaststellen van een begrotingswijziging kan in 2017 uitvoering worden gegeven aan niet in 2016 afgeronde werkzaamheden.

7. Actualisatie grondexploitatie Duivenvoordecorridor.

- a. Het betreft financieel gevoelige informatie die de onderhandelingspositie van de gemeente kan schaden.*

De informatie in de grondexploitatie bevat concurrentiegevoelige informatie. Vanwege de gevestigde financiële belangen van de gemeente Voorschoten in de Duivenvoordecorridor moet het vertrouwelijk en onder geheimhouding worden behandeld.

b. Met het vaststellen van de grondexploitatie legt het college verantwoording af over de Duivenvoordecorridor.

De achterliggende analyse geeft tevens een meerjarig inzicht in de te verwachten effecten van de grondexploitatie. Per 1-1-2016 bedroeg het saldo van de grondexploitatie € 995.000 nadelig, welke verhoogd is met € 29.850 (rente), waardoor het saldo per 1-1-2017 € 1.024.850 nadelig zou bedragen. Met de actualisatie is het saldo berekend op € 856.000 nadelig. Om de verliesvoorziening op peil te brengen is een verlaging van € 168.850 van het saldo mogelijk. Het saldo van de grondexploitatie DVC is gewijzigd door o.a.:

- het opnemen van het definitief uitgebrachte grondbod voor Roosenhorst in plaats van de prognose;
- herijking gemeentelijke inrichtingskosten Duivenvoordecorridor;
- een gewijzigd rentepercentage en discontovoet.

c. De risico's van de Duivenvoordecorridor zijn geactualiseerd.

Net als de grondexploitatie worden ook de risico's van de Duivenvoordecorridor geactualiseerd. Totaal is een lager risicobedrag berekend ten opzichte van de beginstand 2016 en mutaties in 2016. Hierdoor kan de risicoreserve verlaagd worden met € 15.000. Dit bedrag komt ten gunste van de Concernreserve.

d. Jaarlijks moeten de rentetoevoegingen aan de voorzieningen worden opgenomen in de meerjarenbegroting.

Na de toevoegingen zal de gevormde (verlies)voorziening toereikend zijn ter dekking van het verwachte toekomstige verlies.

e. Het aangepaste krediet van de grondexploitatie DVC dient te worden vastgesteld om geplande werkzaamheden in projecten te kunnen uitvoeren.

Naar aanleiding van de (verwachte) ontwikkelingen in het project is de grondexploitatie geactualiseerd. Deze wijzigingen zijn ook doorgevoerd in de kredieten van het project welke in de bijlage: tabel "kredietenoverzicht Duivenvoordecorridor 2017-2020" zijn opgenomen. Om het project financieel te kunnen uitvoeren is vaststelling van het krediet door de raad noodzakelijk.

Kanttekeningen

7e. *De ontwikkelingen in de Duivenvoordecorridor zijn dynamisch.*

Een grondexploitatie is een zo accuraat mogelijke voorspelling van kosten en opbrengsten. In deze grondexploitatie zijn toekomstige activiteiten als de aankoop van de locatie Kniplaan en ontwikkeling van de locatie Noortveer opgenomen. Bij daadwerkelijke verkoop of aankoop wordt de grondexploitatie aan de hand van die concrete gegevens geactualiseerd. Door ontwikkelingen kan niet worden uitgesloten dat de daarbij behorende risico's ook fluctueren.

Burgerparticipatie

Burgerparticipatie is niet van toepassing. Uiteraard wordt vanuit het individuele project Duivenvoordecorridor meer dan voldoende aandacht besteed aan dit onderwerp.

Communicatie

Van de jaarstukken 2016 heeft binnen de daarvoor geldende termijn - minimaal 2 weken voordat de raad daarover vergadert - openbare kennisgeving plaatsgevonden. Daarnaast is een persbericht uitgegaan.

Over de Duivenvoordecorridor wordt gerapporteerd ten tijde van de reguliere rapportagemomenten. Over de grondexploitatie zelf wordt, omdat deze concurrentiegevoelige informatie bevat, tussentijds geen communicatie openbaar gemaakt.

Preventief toezicht

De grondexploitatieberekening is per 1-1-2017 geactualiseerd, waarbij alle beschikbare informatie en inzichten zijn verwerkt. De gepresenteerde cijfers leveren hiermee het best mogelijke inzicht dat op dit moment te geven is. De verschillen veroorzaakt door de actualisatie laten zien dat het binnen de totale grondexploitatie past.

Voorafgaand aan een besluit hierover zal een dekkingsplan aan de provincie moeten worden verstrekt waarin het volgende is opgenomen:

- 1) Dekkingsmogelijkheden van de overschrijding;
- 2) Onderbouwing op de 3 O's: onuitstelbaar, onontkoombaar en onvoorzien;
- 3) Toetsing op het investeringsplafond en schuldenplafond.

Ad 1. Geen overschrijding, dus geen extra dekking nodig.

Ad 2. De grondexploitatie Duivenvoordecorridor wordt door de provincie gezien als de zogenaamde "lopende trein". Het actualiseren van de grex is een jaarlijkse verplichting, waaruit dit jaar financieel positieve bijstellingen plaatsvinden.

Ad 3. De uitkomst heeft geen negatieve gevolgen voor zowel het investeringsplafond als het schuldenplafond.

Financiën

De financiële effecten zijn weergegeven en toegelicht in de jaarstukken 2016 zelf en hieraan voorafgaand. Voor zover financiële effecten doorwerken naar latere jaren worden deze meegenomen als ontwikkeling bij het opstellen van de Kadernota 2018-2021.

Actualisatie grondexploitatie Duivenvoordecorridor (DVC):

Ontwikkelingen grondexploitatie DVC 2017		
Verliesvoorziening DVC		
Beginstand 1-1-2016	€ -995.000	
Rentetoevoegingen 2016	€ -29.850	
Beginstand 1-1-2017		€ -1.024.850 = stand verliesvoorziening DVC
Actualisatie grondexploitatie		
Stand per 1-1-2017	€ -856.000	
	€ 168.850	= verbetering saldo grondexploitatie = mutatie verliesvoorziening DVC
De verliesvoorziening wordt nu op peil gebracht met de mutatie van het berekende verlies van de geactualiseerde grondexploitatie. De verliesvoorziening DVC moet worden verlaagd met € 168.850 en bedraagt per 1-1-2017 € 856.000.		
Risico's grondexploitatie DVC		
Gewogen risicobedrag	€ 1.869.000	
Geactualiseerde risicoberekening	€ 1.854.000	
Mutatie gewogen risicobedrag	€ -15.000	
Met de actualisatie van de risico's van de grondexploitatie DVC moet het saldo van de risicoreserve DVC worden verlaagd met € 15.000.		

Risico's

Voor de risico's betreffende de grondexploitatie DVC wordt verwezen naar de risicoanalyse (vertrouwelijk ter inzage bij de griffier) waarin inzicht wordt geboden in zowel de projectrisico's als de conjuncturele risico's.

Bijlagen

1. Accountantsverklaring en rapportage van bevindingen (onder voorbehoud)
2. Begrotingswijziging 2017 effecten jaarrekening 2016 inclusief actualisatie grondexploitatie Duivenvoordecorridor 2017-2020
3. Grondexploitatie Duivenvoordecorridor (vertrouwelijk en alleen in te zien bij de griffie)
4. Risicoanalyse (vertrouwelijk en alleen in te zien bij de griffie)
5. Samenvatting en verschillenanalyse (vertrouwelijk en alleen in te zien bij de griffie)
6. Kredietenoverzicht DVC 2017-2020 (vertrouwelijk en alleen in te zien bij de griffie)

gemeente VOORSCHOTEN

RAADSTUKKEN

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

secretaris

burgemeester

Besluit

Registratienummer: Z-007092-VS/23383

De raad der gemeente Voorschoten;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 9 mei 2017,

besluit:

1. Het programmaverslag 2016 vast te stellen;
2. De jaarrekening 2016 vast te stellen met een gerealiseerd resultaat van € 2.792.320 voordelig;
3. Met beide vaststellingen expliciet in te stemmen met de verwerking van:
 - a. Het overhevelen van 30 investeringskredieten naar 2017 en de hiervoor beschikbare budgetten van in totaal € 10.427.780 open te houden. De overige 28 afgeronde investeringskredieten af te sluiten en 12 niet afgeronde investeringsprojecten in het kader van het preventief toezicht vervroegd af te sluiten, nadat de laatste financiële verplichtingen (€ 354.394) zijn afgewerkt. Hiermee voor een bedrag van in totaal € 2.369.434 aan oude kredietrestanten af te boeken.
 - b. Budgetoverheveling naar 2017 voor in totaal € 347.800 ten laste van het gerealiseerde resultaat voor niet in 2016 afgeronde werkzaamheden:

• Voorbereidingskrediet Leidseweg Noord	€ 179.500
• Economische Visie en Economie071	€ 17.000
• Projectmiddelen vluchtelingenopvang	€ 113.900
• Beleidsplan Sociaal Domein	€ 10.000
• Schakelklas	€ 27.400
 - c. Het ten laste van het gerealiseerde resultaat bestemmen van per saldo € 115.802 voor het toevoegen van € 51.875 aan de reserve rekenkamercommissie, het toevoegen van € 290.020 aan de reserve monumenten (nieuw) en het onttrekken van € 226.093 aan de reserve BUIG.
 - d. Budgetoverheveling naar 2017 met bijbehorende dekking voor in totaal € 850.200:

• Wet vennootschapsbelasting	€ 20.000
------------------------------	----------

gemeente VOORSCHOTEN

RAADSTUKKEN

• Structuurvisie	€ 50.000
• Ontsluiting Krimwijk II	€ 81.300
• Armaturen openbare verlichting	€ 87.300
• Wandelverbindingen	€ 563.100
• Implementatie richtlijn EED	€ 6.800
• Communicatiekosten bijzondere bijstand	€ 26.400
• Planvorming MFA	€ 15.300

4. Een nieuwe reserve 'Monumenten' te vormen per 31-12-2016 voor het restaureren, rehabiliteren, reconstrueren en instandhouden van monumentale panden in Voorschoten;
5. Het voordelig jaarrekeningresultaat 2016 van € 2.328.718 toe te voegen aan de Concernreserve;
6. De op de vaststelling van de jaarstukken 2016 betrekking hebbende begrotingswijziging voor 2017 vast te stellen inclusief actualisatie van de grondexploitatie Duivenvoordecorridor 2017-2020;
7. Ten aanzien van de actualisatie van de grondexploitatie Duivenvoordecorridor:
 - a. Met toepassing van artikel 25 van de Gemeentewet geheimhouding te bekrachtigen voor de bijlagen 3 (Begrotingswijziging actualisatie grondexploitatie DVC 2017-2020), 4 (geactualiseerde grondexploitatie DVC), 5 (risico-analyse), 6 (Samenvatting en verschillenanalyse) en 7 (Kredietenoverzicht DVC 2017-2020);
 - b. De geactualiseerde grondexploitatie DVC vast te stellen per 1-1-2017 op € 856.000 negatief;
 - c. De verliesvoorziening DVC te verlagen met € 168.500 tot een saldo van € 856.000 en dit bedrag te doteren aan de Concernreserve;
 - d. De risicoreserve DVC te verlagen met € 15.000 tot een saldo van € 1.854.000 en dit bedrag te doteren aan de Concernreserve;
 - e. De gewijzigde jaarlijkse rentetoevoegingen aan de voorzieningen te verwerken in de meerjarenbegroting 2017-2020 o.b.v. basisjaar 2017, zodat de verliesvoorziening de geraamde tekorten op termijn kan dekken;
 - f. De kredieten vast te stellen conform de in bijlage 7 opgenomen tabel "kredietenoverzicht Duivenvoordecorridor 2017-2020".

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad der gemeente Voorschoten,
gehouden op 8 juni 2017.

de griffier,

J. van der Does

de voorzitter,

P.J. Bouvy-Koene